

ЧАСТИНА ПЕРША

Усе починається з «форда», що піднімається вузькою дорогою на малих оборотах, гул над жимолостю згущує серпневе повітря. Дівчата на задньому сидінні тримаються за руки, вікна авто опущені, що дозволяє ночі проникати всередину. Грає радіо, аж доки водій, несподівано розсердившись, різко вимикає його.

Вони перелазять через ворота, на яких досі висять різдвяні вогні. Спершу зустрічаються з німою тишею будиночка сторожа; той дрімає на дивані, його босі ноги притулені одна до одної, неначе батони. Його дівчина у ванній кімнаті стирає нечіткі дуги косметики з очей.

Наступний — головний дім, де вони налякали жінку, що читала в спальні для гостей. На тумбочці в склянці тремтіла вода. Жінка у вологих від поту бавовняних кальсонах. Її п'ятирічний син поруч з нею нишком бурмотів яксь нісенітниця, лише щоб не спати.

Вони загнали всіх до вітальні. Мить, коли налякані люди розуміли солодку повсякденність своїх життів, — ковток апельсинового соку зранку, різкий поворот на велосипеді, — вже минула. Їхні обличчя змінилися, неначе відкрилася завіса; розімкнулася потойбіч очей.

Я так часто уявляла собі ту ніч. Темна гірська дорога, похмуре море. Жінка звалилася на нічний газон. І хоч за

багато років подробиці стерлися з пам'яті, нарощуючи шар за шаром, коли я почула, як близько півночі відмикається замок, це було перше, про що я подумала.

Незнайомиць на порозі.

Я зачекала на звук, щоб виявити його джерело. Сусідська дитина товче по сміттєвому баку на тротуарі. Олень проривається крізь кущ. Це все, чим може бути, казала я собі, це далеке деренчання в іншій частині будинку, і намагалась уявити, яким безневинним знову буде здаватися простір при денному світлі, яким спокійним і безпечним.

Але шум тривав, різко вриваючись до реального світу. З іншої кімнати долинав сміх. Голоси. *Двигтіння* холодильника. Я хапалася за пояснення, але на думку спадало лише найгірше. Зрештою, так і мало все закінчитися. Загнана в пастку в чужому будинку, серед фактів і звичок життя когось іншого. Мої голі ноги, пописані варикозними венами, — якою слабкою я б здавалася, якби вони зайшли до мене, жінка середнього віку метушиться по кутках.

Я лежала в ліжку, затамувавши подих, пильно дивлячись на зачинені двері. Чекаючи непроханих гостей, жахи, які я уявляла, набували людської подоби і заповнювали кімнату — як я розуміла, героїв серед них не буде. Лише незрозумілий страх перед фізичним болем, який мені, мабуть, доведеться вистраждати. Я не намагатимусь тікати.

Я встала з ліжка лише після того, як почула дівочий голос. Високий і безневинний. Однак то не сильно втішало — це була Сюзен та інші дівчата, але від того нікому не стало легше.

Я жила в чужому будинку. За вікном похмурі густі приморські кипариси, петля з солоного повітря. Я харчувалася необдуманно, як у дитинстві — жадібно ковтала спагеті, затерте сиром. У горлі пощипувала содова. Я поливала

кімнатні рослини Дена один раз на тиждень, переносячи кожна до ванної кімнати, стромляла кожен горщик під кран, аж доки ґрунт добре зволожиться. Не раз я струшувала відмерле листя у ванну.

Спадщину, яку я отримала з фільмів своєї бабусі — її багатогодинні усмішки, невідступні усмішки на плівку, її шапка охайно зачесаних кучерів, — розтратила ще десять років тому. Я посідала проміжне місце в житті інших людей, працюючи доглядальницею з проживанням. Удосконалювала свою благородну непомітність носінням нежіночного одягу, зберіганням на обличчі приємного, нечіткого виразу садової статуї. Саме приємність і була важливою, оскільки магічний трюк з невидимістю був можливим, лише коли здавалося, що все так, як і має бути. Неначе це було те, чого я теж хотіла. У мене були різні підопічні. Дитина з особливими потребами, яка боялась електричних розеток і світлофорів. Старша жінка, що дивилася ток-шоу в той час, як я відраховувала їй пігулки на блюдці, блідо-рожеві капсули, схожі на дрібненькі цукерки.

Коли я втратила останню роботу, а іншої ще не знайшла, Ден запропонував свій будинок для відпочинку — доброзичливий жест давнього друга — начебто таким чином я зроблю йому послугу. Світло ліхтарів заповнювало кімнати розмитим мороком, як в акваріумі, дерев'яна частина будинку роздувалась і набухала від вологи. Будинок неначе дихав.

Пляж не мав популярності. Надто холодно, не було устриць. Уздовж єдиної дороги через місто тягнулися ряди трейлерів, розміщені розтягненими партіями, — флюгери скрипіли під час вітру, ганки огорожені побіленими буйками і рятівними колами, оздобленням бідних людей. Іноді я курила трішки опушену пікантну марихуану від колишнього господаря, а тоді йшла до магазину в місто. Завдання, яке я могла виконувати так само умовно, як мити посуд. Він міг бути чистий, а міг бути брудний, і така

варіативність мені подобалося, оскільки так урізноманітнювались мої дні.

Я рідко бачила кого-небудь надворі. Єдині підлітки в місті, здавалось, повбивали себе жахливо жорстокими способами — я чула про пікапи, що зіткнулись о другій годині ночі, про ночівлю в гаражі-автофургоні, яка закінчилась отруєнням чадним газом, про мертвого футбольного захисника. Я не знала, чи цю проблему породжувало заміське життя, надлишок часу, нудьга, транспортні засоби для розваг, чи, можливо, це була проблема всієї Каліфорнії, схильність до легковажного неоправданого ризику і дурнуватих кіношних трюків.

В океан я взагалі не заходила. Офіціантка в кав'ярні сказала, що це нерестовище великих білих акул.

З яскраво освітленої кухні вони дивилися на мене, неначе єноти зі звалища. Дівчина скрикнула. Хлопець став на повний зріст. Їх було лише двоє. Моє серце неймовірно шаленіло, але вони були такі юні — я вирішила, що це місцеві увірвалися на дачу. Я не помру.

— Якого біса? — хлопець поставив пляшку з пивом на стіл. Дівчина притулилася до нього. Хлопцеві на вигляд було близько двадцяти. Він був одягнений у шорти з накладними кишнями і високі білі шкарпетки. Під борідкою ховалися рожеві вугрі. Але дівчина була зовсім крихітка. П'ятнадцять, шістнадцять, її бліді ноги мали синюватий відтінок.

Я намагалася зібрати всю відвагу, хапаючись за поділ своєї довгої футболки. Коли я сказала, що зателефоную копам, хлопець фиркнув.

— Уперед, — він обійняв дівчину ще міцніше. — Зателефонуйте копам. Знаєте що? — він витяг свій мобільний. — Чорт забирай, та я сам їм зараз зателефоную.

Частина страху, яку я тримала у грудях, раптом розчинилася.

— Джуліан?

Я хотіла сміятися — востаннє я бачила його, коли йому було тринадцять. Тоді він був худорлявий і несформований. Єдиний син Дена і Еллісон. Над ним тряслися, як над розбитим яйцем, возили на конкурси з віолончелі по всій західній частині Сполучених Штатів. Уроки китайської по четвергах, чорний хліб і жувальні вітаміни, батьки захищали його від будь-яких невдач. Зрештою, він опинився в Каліфорнійському державному університеті Лонг-Біч чи Ірвіну. Пам'ятаю, там були якісь проблеми. Відрахування чи, можливо, якась легша форма покарання, а саме додатковий рік навчання в коледжі. Джуліан був сором'язливою, чутливою дитиною. Він шулювся навіть від радіо в авто чи незнайомої їжі. Тепер під його сорочкою розповзалось тату у вигляді абстракцій. Він мене не пам'ятає, та й не мав би. Я була жінка, яка не входила до кола його еротичних уподобань.

— Я живу тут уже кілька тижнів, — сказала я, усвідомлюючи, що мої ноги оголені, а також соромлячись, що згадала про поліцію. — Я подруга твого батька.

Я бачила, що він щосили намагається пригадати мене, зрозуміти, хто я.

— Іві, — мовила я.

Досі нічого.

— Я жила в квартирі в Берклі. Поруч з будинком твого вчителя з віолончелі. — Ден іноді заходив з Джуліаном ненадовго після уроків. Джуліан жадібно пив молоко і оббивав ніжки мого стола, копаючи їх, мов запрограмований.

— О, чорт, — сказав Джуліан. — Так. — Я не могла сказати, чи він справді згадав мене чи я просто назвала достатньо заспокійливих деталей.

Дівчина повернулася до Джуліана, її обличчя нічого не виражало.

— Все гаразд, крихітко, — сказав він, цілуючи її в лоба, — його лагідність була несподівана.

Джуліан усміхнувся мені, і я зрозуміла, що він п'яний чи, можливо, одурманений наркотиками. Його обличчя масне, тіло надто спітніле, проте аристократичні манери він здобув, ще коли лише вчився говорити.

— Це Саша, — сказав він, штовхаючи ліктем дівчину.

— Вітаю, — вона ніяково глянула. Я й забула, що дівчата-підлітки можуть бути такі одурманені: бажання кохати так ясно виблискувало в неї на обличчі, що це навіть збентежило мене.

— І Саша, — сказав Джуліан, — це...

Очі Джуліана намагались зосередитися на мені.

— Іві, — нагадала я йому.

— Так, — сказав він, — Іві.

Він ковтнув пива, бурштинова пляшка поглинала яскраве світло. Він дивився повз мене. Розглядав меблі, вміст шаф, неначе це був мій будинок, а він сторонній.

— Господи, то ви, мабуть, подумали, що ми увірвалися в дім, чи щось на кшталт того?

— Я подумала, що ви з місцевих.

— Сюди одного разу вже вривалися, — сказав Джуліан. — Коли я був дитиною. Нас тут не було. Вкрали лише наші костюми для підводного плавання і пакунок з морськими вушками з морозилки. — Він знову потяг пива.

Саша не зводила очей з Джуліана. Вона була одягнена в підрізані, подерті джинси, які зовсім не підходили для холодного узбережжя, і завелику на неї трикотажну сорочку, яка, очевидно, належала йому. Рукава були обдерті і, схоже, мокрі. Її макіяж був жахливий, але я помітила ще дещо. Я бачила, що вона нервувалася, коли дивилася на неї. Я зрозуміла це хвилювання. Коли я була в її віці, то вагалася, як мені поводитися, чи не йду я надто швидко, чи не помічають інші мій внутрішній дискомфорт і напруженість.

Неначе всі безупинно оцінювали мою поведінку і вважали її незадовільною. Мені здалося, що Саша була ще зовсім юна. Надто юна, аби бути тут з Джуліаном. Вона, здається, розуміючи, про що я думаю, пильно дивилася на мене зі здивованою зухвалістю.

— Мені шкода, що батько не попередив тебе, що я тут, — сказала я. — Я можу лягти в іншій кімнаті, якщо ви хочете більше ліжко. Чи якщо ви хочете залишитися тут самі, я щось вигадую...

— Ні, — мовив Джуліан. — Ми з Сашею можемо спати будь-де, еге ж, крихітко? До того ж ми лише проїздом. Дорогою на північ. Їду за травою, — сказав він. — Я їжджу з Лос-Анджелеса до Гумбольта щонайменше раз на місяць.

Як я зрозуміла, Джуліан подумав, що я буду вражена.

— Я не продаю її, нічого такого, — продовжував Джуліан, поступаючись. — Лише перевозжу. Все, що мені потрібно, — це кілька водонепроникних мішечків і поліцейський сканер.

Саша здавалася схвильованою. Чи не буду я зайва?

— Звідки ви знаєте мого батька? Нагадаєте? — запитав Джуліан. Осушивши банку з-під пива, відкрив іншу. Вони принесли з собою кілька упаковок. Також на відкритому місці лежали й інші запаси: суміш для походів з горішками. Запакована пачка жувальних черв'ячків, прим'ятий кульок з фаст-фуд.

— Ми зустрілись у Лос-Анджелесі, — сказала я. — Ми жили разом деякий час.

Ми з Деном жили в одній квартирі на Веніс-Біч наприкінці сімдесятих. Веніс з її вуличками третього світу, пальмами, які стукають у вікна під час теплого нічного вітру. Я жила на гроші, отримані з фільмів бабусі, працюючи над тим, щоб отримати сертифікат медсестри. Ден хотів стати актором, але, очевидно, йому не судилося. Натомість він одружився з жінкою з багатой сім'ї і відкрив свою компанію

з продажу заморожених вегетаріанських продуктів. Тепер у нього власний будинок у Пасіфік-Хайтс.

— Ой, зачекайте, його подружка з Веніс? — здається, Джуліан раптом почав енергійніше реагувати. — Як ще раз, ви кажете, вас звати?

— Іві Бойд, — сказала я, і те, як різко змінилося його обличчя, здивувало мене: часткова ясність і справжній інтерес.

— Зачекайте, — сказав він, забравши руку від дівчини, і вона сердито глянула на нього за це. — Ви та леді?

Можливо, Ден розповідав йому, наскільки кепськими були мої справи. Ця думка збентежила мене і я рефлексивно торкнулась обличчя. Стара, ганебна звичка з підліткового віку, неначе я хотіла прикрити прищик. Як завжди, рука на підборідді, теребить рота. Неначе так я не привертала б до себе уваги, у такий спосіб роблячи лише гірше.

Джуліан тепер був схвильований.

— Вона була в цьому культурі, — розповідав він дівчині. — Еге ж? — запитав він, повернувшись до мене.

У мене в животі утворилася западина. Джуліан і далі різко дивився на мене в очікуванні. Його дихання було хмільне і п'яне.

Того літа мені було чотирнадцять. Сюзен було дев'ятнадцять. Ми іноді курили фіміам, який спричиняв млявість і поступливість. Сюзен читала старий випуск «Плейбоя». Ми приховували непристойні яскраві поляроїди і обмінювалися ними, як бейсбольними картками.

Я знала, як легко це могло статися, минуле зовсім поруч, неначе безпорадна пізнавальна помилка оптичної ілюзії. Загальна атмосфера дня була пов'язана з певними окремими предметами: шифоновий шарф моєї матері, вологість розрізаного гарбуза. Певні форми тіней. Навіть спалах сонячного світла на капоті білого автомобіля міг